

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi pol, in velja po pošti za celo leto 4 gl. 60 kr., za pol leta 2 gl. 40 kr., za četrtert leta 1 gl. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za celo leto 4 gl., za pol leta 2 gl., za četrtert leta 1 gl.; ako zadene na ta dan praznik, izide „Danica“ dan poprej.

Tečaj XXXVI.

V Ljubljani, 27. mal. travna 1883.

List 17.

Izgledi bogoljubnih otrók iz vseh časov kerščanstva. III.

9. Mladi mučenci Gospodovi.

Spisal Ant. Keržič.

(Dalje.)

b) Petletni mučenec iz Nagraña († l. 523).

V začetku šestega stoletja je v tistem delu Arabije, ki se je pri starodavnih imenovala Saba, vladal jud Dunaan, ki je bil kristjanom silno sovražen. Veliko kristjanov je bil že pomoril; le kristjani v mestu Nagraña so mestna vrata zaperli in se branili. Pa tudi tem zažuga, da bo vse pomoril, ako se ne podajo; če mu pa prostovoljno vrata odprejo, da se jim ne bo nič zgodilo.

Pa ta obljuba je bila lažnjiva in hinavska. Ko mu mestne ključje izročijo, ukaže zažgati veliko germado in na njo pometati vse duhovne in posvečene osebe.

Drugi dan skliče Dunaan nagranske kristjane pred sodbo in jih sam očitno sodi. Tristo in šerideset kristjanov, na čelu sv. Areta, 95letni starček, se zbere in vsi glasno pričajo svojo vero v Jezusa Kristusa. Trinog izreče sodbo, da naj se vsim z mečem glava odseka.

Velika tihota nastane, ko se prične strašno klanje.

Mahoma pristopi izmed ljudstva neka žena in ž njo petleten deček. Mati z malim otročičem gre naravnost tje, kjer je bil obglavljen sv. Areta, pomoči roko še v njegovo gorko kri, pokropi ž njo sebe in otroka ter glasno zakliče: „O Bog! kaznuj nezvestega trinoga, kakor si nekdaj kaznoval Faraona.“

Rabeljni so slišali te besede, hitro jih gredo naznaniti kralju. Ta precej zapové, naj nanesó lesa, dračja in smole ter mater na germado veržejo in zažgó.

Vojaki naredijo, kakor jim je ukazano. Potem zgrabijo ženo, siloma ji iztergajo iz rok otroka in jo peljejo na germado. Dete ostane samo in žalostno gleda nekaj časa za materjo. Tu zagleda kralja na sodnjem stolu; nedolžnost meni, da je to tudi kristjan; zaupno teče in pleza po stopnjicah do njega. S solznimi očesci poklekne in z otročje milim glasom prosi, naj pomaga njegovi materi. Ljubeznjivo dete je kralju jako všeč;

vzame ga na kolena, se mu dobrika in prijaznega dela ter vpraša, ali bi raji pri njem ostal, ali hoče raji iti k materi. „K materi, k materi!“ kliče ubogo dete. „Jaz sem sim pritekel za njo prosit; daj jo odvezati, da bo še mene peljala v mučeniško smert. Že večkrat mi je pravila o tem.“ — Zdaj vpraša kralj: „Kaj pa meniš, da je mučeniška smert?“ — Na to odgovori deček: „Za Kristusa umreti in potlej spet oživeti.“ — „Kdo pa je Kristus?“ vpraša kralj. Otrok odgovori v svoji detinski priprostosti: „Pojdi z mano v cerkev; tam ti ga pokažem.“ Meul je namreč podobo Križanega, o katerem mu je večkrat mati rekla, da je Kristus v podobi.

Zdaj začne mali deček zopet gledati za svojo materjo in vidi, kako jo vojaki siloma devljejo na germado in kako jo mučijo. „O pusti me proč, pusti me k materi!“ prosi. Kralj pa ga terdo derži in pravi: „Ostani pri meni, dete! dam ti lepega sadja.“ — „Ne ne,“ kliče deček, „jaz hočem k materi; mislil sem, da si kristjan; ker pa zdaj vem, da nisi, nočem ničesar sprejeti od tebe; pusti me k materi!“

Kralj se čudi takemu govorjenju mladega otroka. Nekteri njegovih dvorjanov pa mu svetujejo, naj da nesti otroka h kraljici; ker je na materno rahlo prijaznost navajen, bo toraj raji ostal pri kraljici. Tako tudi otroku govori. Pa on se še ne zmeni za njih govorjenje, marveč nepremaknjeno gleda na mater. Vojščaki so jo na germadi privezali za kol in zažgali. Hitro se ogenj razvname in plameni zakrivajo mater.

Pri tem pogledu se hoče kralju iz rok iztergati in k materi hiteti. Pa Dunaan ga terdo derži. Zdaj ga otrok v lice vgrizne. Jezno ga kralj pahne od sebe, izroči nekemu dvorjanu in zapové, naj ga v judovski veri izredi. Ta vzame otroka in gre. Pa neprevidoma se mu otrok izmuzne, teče naravnost k materi, skoči v plamen, objame svojo ljubo umirajočo mamo in sprejme ž njo vred v ognju krono mučeniško. To se je zgodilo leta 523.

(Dalje sledi.)

Bog nas obvari krive prisege.

Pri prisegi se na pričo pokliče Bog sam, ki je Bog resnice in maševavec krive prisege. Po cerkvenih prava se prisegavcu poda sv. pismo, da se ga dotakne z desnico, in ko izgovori, na kar ima priseči, sklene

prisego z besedami: „Kakor res mi Bog pomagaj in sveti evangeliji.“ Prisegaje ima vzdignjeno desno roko in stegnjene tri perste v znamenje, da trojedinega Boga na pričo kliče. Mutaste osebe prisegajo pismeno, ko prisego preberó in potem podpišejo.

Kriva prisega je grozna pregreha, ktera se tudi po deželskih postavah ostro kaznuje; zato postave zapovedujejo, da mora sodnijski predsednik poprej prisegavca podučiti, kako silo tehtno je to opravilo, ali pa da ga dá posvariti in podučiti po kakem duhovnu; zakaj kriva prisega je eden naj strašnejših smertnih grehov. Pri krivi prisegi prisegavec laže in za laž še vsegavedočega Boga na pričo kliče, češ, da je resnico govoril! Laž sama je že po svoji natori zaveržena, hudobna, ostudna reč, ki nikoli in v nobenih okolišinah ni dovoljena; koliko večji pregreha, hudobija je torej še le prisežena laž, ker se sam Bog, večna Resnica, za lažljivo reč na pričo kliče! Tukaj ni nobenega izgovora, tudi naj večji sila ali naj večji škoda krivega presežnika ne izgovarja. Kriva prisega ni le samo pregrešenje zoper ljubezen do Boga in do bližnjega, ampak je pregreha sploh zoper vero (religio), greh nejevrstva je, ker odrekuje Bogu dolžno čiščenje božje. Za malikovanjem in bogokletjem (blasfemijo) in za priseganjem pri kakem lažnjivem božanstvu. Suarez ceni krivo prisego za nar hujši med vsimi grehi zoper Božjo čast. Ko bi se tudi nar večji dobroti doseči ali nar večji škodi imela s krivo prisego odverniti, vendar nikoli ne more dopušena biti; naj bi n. pr. kdo zamogel svoje ali bližnjega življenje ohraniti, ali ko bi s prisego mislil koristiti sv. veri, sv. Cerkvi itd., bi bila taka prisega vselej grozen smertni greh. Tudi še ko bi kdo prisegel le za kako šalo, norčijo (špas); bi ne imel izgovora, ker Bog se za laž nikoli ne smé na pričo klicati.

K krivi prisegi se tudi šteje, ako kdo negotovo priseže tako, kakor bi bilo gotovo; zakaj taki se postavi v nevarnost, da kaj lažnjivega potrdi za resnico, — v njegovi poterditvi je res lažnjiva izreka, ker to za gotovo potrdi, česar za gotovo ne vé. Drugač bi bilo, ako bi na tisto ne prisegel kakor gotovo, ampak le kakor da je verjetno, da je on te misli in bi res tako mislil.

Kakor ena nar večjih hudobij zasluži kriva prisega tudi nar večji kazni. Grozne so žuganja za krivo prisego že v stari zavezi; po Čahariji preroku (5. pogl.) kliče Bog: „To je prekletje, ki gre čez vso deželo, in prišlo bo nad hišo njega, kateri v mojem imenu lažnjivo prisega, in bo v njegovi hiši se mudilo in jo pokončalo z njenim lesom vred in z njenimi kamni,“ — in sv. Krizostom pristavlja, „kakor večni spomin maševanja nad tem bogoskranstvom, nad pregreho zoper božje Veličanstvo.“

Tudi le samo svetna pravica ceni krivo prisego kakor eno naj večjih hudobij, čeravno posvetna postava v tem kaznuje bolj le od té strani, ker se s krivo prisego eden naj tehtnijših pomočkov pravice v nič deva, kakor pa zaradi tega, ker je hudobija zoper vero. Po cerkvenem pravu pa krivi presežnik zapade v preklíc (infamijo), velja za očitnega velicega grešnika, ne smé n. pr. biti za botra itd. Tudi po svetni postavi zgubi sposobnost za pričevanje in priseganje, kar tiče v rečeh časti (juramentum honoris.) Sploh je krivi prisegavec nepošten, od ljudi merzen in zaveržen človek, kakor je po drugi strani n. pr. morivec, tolovaj, prestestnik.

Kako se Bog mašuje nad krivim presežavcem, kaže med mnogimi drugimi tudi naslednja resnična dogodba. Leta 1845, 12. mal. serpana, se je v Schwarzensteinu, pri Rastenburgu, na Parskem, to-le dogodilo:

Neki mož je bil malo pred 12. mal. serpanom obdolžen tatvine in vsled tega klican pred sodnijo v Rastenburg. Ponudi se k prisegi, da je nezadolžen. Ker pa je bil že znan kakor pregrešen človek in tat, mu prisega ni bila dana. Toraj priseže, kar na svojo roko in reče pri tem: „Perva huda ura, ki pride, naj me ubije, ako sem kradel.“

Dvanajstega mal. serpana pa se pridervi hud vihar in omenjeni mož je bil s štirimi otroci in enim pesom ravno v svoji stanici. Neprevidoma treši, udarilo je v njegovo hišo, zadelo hudodelnika v sredi med omenjenimi, ki so ga obdajali; le-ti so bili nekoliko omoteni, pa vendar brez poškodovanja. Njemu pa je šel tresk skoz nos in v usta. Ker je bila hiša v plamenu, so mógli ubitega ven nesti, pa nobeden si ni upal od Boga rojenega dotakniti se. Hiša je pogorela, ogenj pa ni segel dalje. (Gl. P. Fr. Ehnig: „Neue Gleichnisse, Beispiele . . .“, 1. Pand, str. 525.)

Bog dobrotljivi tedaj nas obvari krive prisega!

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. (Nova „Oljska gora.“) (Dalje.) Poslednjič nam je Katarina Emerih pred oči stavila Boga in Zveličarja, kako je na Oljski gori vidil premnogo terpljenje svoje svete neveste, prave katol. Cerkve. Vidil je, pravi dalje, kako je satan z Njegovo kervjo odkupljene, celo z Njegovim zakramentom maziljene Njemu pred očem iztergal in zadavil. Jezus je vidil in žaloval zaradi vse nehvaležnosti, vse spačenosti prvega, naslednjega, sedanjega in prihodnjega keršanstva. Med vsim tem Mu je šepetal glas človeškega skušnjavca: „Lej! za tako nehvaležnost hočeš Ti terpeti?“ Ta glas je s toliko neusmiljenostjo, zasramovanjem in silo tišal Vanj, da je neizrečena bridkost stiskala Jezusovo človeško dušo. Kristus, Sin Človekov, je roke vil in stegoval, in Njegova človeška volja se je zgrozevala tako neizrečene reči terpeti za tako nehvaležen rod. Ta vojska je bila tako silna, da je pot kakor kervave kaplje z Njegovega presvetega obraza tékel na zemljo. Zdelo se mi je, pravi, kakor bi slišala klic: „Ah! ali je vendar mogoče preterpeti toliko nehvaležnost?“

Grozne podobe nehvaležnosti in zlorabe prihodnjih ljudi so se vedno strašnejše in silovitiše valile Nanj; boritev s človeško nasprotno voljo zoper terpljenje je terpela dalje; večkrat je slišala Zveličarja zaklicati: „Oče, ali je mogoče za vse té terpeti? O, Oče, ako ne more ta kelih memo mene iti, naj se zgodi tvoja volja!“

Pri teh prikaznih, kako so ljudje božje usmiljenje zlo rabili, napčno obračali, pravi Katarina Emerih dalje, sem vidila satana v raznih podobah tega, kar je gerdo. Zdaj se je prikazal kakor velik temen človek, zdaj kakor tiger, zdaj kakor lesjak, zdaj kakor volk, drakon, kača; vendar niso bile te zverske podobe čisto same, ampak le kar je razločivnega njih bistva, to je bilo pomešano z drugimi ostudnimi podobami. Nič ni bilo kakemu popolnoma stvarjenju enacega; bile so oblike razpada, gujusobe, groze, protigovora, greha, oblike hudobnega duha. Vidil je Jezus, kako so te podobe hudobnega duha (menda hlapci satanovi in gerde služabnice pekla) dervile, zapeljevale, davile in mesarile neštevilne derhali ljudi, za katerih odrešenje iz oblasti satanove je On nastopil pot k bridki smerti na križu. Kače, pravi, v začetku nisem vidila tako pogosto, poslednjič pa sem jo vidila, da je s krono na glavi v strašni velikosti z grozovito močjo na dan planila, in z njo vred so se velike trume ljudi od vsih strani in iz vsacega stanú

in spola dervile zoper Jezusa. (Sedanji čas?? Doba Antikristova?) Z vsakterimi mogočimi mučilnimi pomočki, orodji, orožjem previdene so se te pošasti napervo bojevale med seboj, nekaj v posameznih dobah, potem pa zopet vse skupaj s strahovito jezo zoper Gospoda. To je bil strašen pogled. Psovali so, pljuvali, kleli in mahali zoper Jezusa. (Živa podoba razdraženih krivovercev in novih poganov in odpadnikov!) Njih orožje, meče in sulice so se vzdigovale in padale kakor cepci nepregledljivo velicega skednja, in vsi so divjali zoper nebeško pšenično zernce, ki je prišlo na zemljo in je v nji umerlo, da bi vse redilo vekomaj s kruhom življenja v naštevlnem sadu.

Vidila sem Jezusa med temi razkačenimi derhalmi tako pretresenega, kakor bi ga bilo res njihovo orožje zadevalo. Kačo sem vidila sredi med njimi, ki jih je vedno na novo hujskala, s svojim repom sem sem ter tje mahala, in vse, ki jih je na tla poderla ali ovila, je podavila, raztergala in požerla. (To je plačilo tistim, ki satanu služijo v njegovi vojski zoper Bogá in čednost.) Pri tem dobila sem spoznanje, da truma teh čét, ki Jezusa zdelujejo, so tisti, ki po naj bolj razno-terih načinih gerdo delajo z Njim, ki je po božji in človeški natori pričujoč v naj svetejšem Zakramentu. Vidila sem z grozo vse te zdelovanja od zanemarjenja, vnémarnost (za to visoko skrivnost), od zapušenja do zaničevanja, zlorabe in do nar ostudnišega bogoskrunstva; od obrnitve do malikov svetá, od prazne dozdeve in lažnjive védarije do krivega nauka in nejevere, do sanjarije, do sovraštva, do kervavega preganjanja. Vsakterih ljudi sem vidila med temi sovražniki, celo slepih in kruljevih, gluhih in mutastih, in otrók. Slepí, kateri resnice niso hotli viditi; kruljevi po lenobi, ki resnici niso hotli nasledovati; gluhi, ki njegovih svaril in miliga klicanja niso slišati hotli; mutasti, ki se še z mečem besede niso hotli za Njega vojskovati; otroci v družbi posvetnih in zato bogopozabljivih staršev, učencikov in učiteljev, ki so s posvetno poželjivostjo prenapaseni, z nečimerno vedo opojeni, ki se jim nad božjini rečmi studi, ali ki so zanemarjeni, za zmeraj spačeni za take svete reči.

Med otroci, pravi, ki so se mi hudo smilili, ker je Jezus otroke tako na vso moč ljubil, sem vidila tudi posebno veliko slabo podučenih, zani-kerno izrejevanih, nespoštljivih mašnih strežnikov, ki Kristusa pri naj svetejšem opravilu ne časté. Njih zadolženje se je zvrčalo deloma na učenike in nesprenišljene cerkvene predstojnike. S strahom sem pa vidila, da . . . (Ipsi legant.) Veliko naslednjega, naj hujšega zadeva tudi premalo snaznost, spodobnost pri ss. posodah, altarnih opravah, paramentih

Duhovita pisateljska Adele Hoffelize meni, da vzrok, zakaj da nam je Jezus svojo lastno smertno boritev razodel, je po nekoliko v tem, ker je sicer težko, pa potrebno, da smo tudi mi vedno v nekaki smertni borbi ter v strahu zaradi svojega zveličanja. Terpljenje Jezusovo, bi djal, imelo je dušo in telo. Telo Njegovega terpljenja pa je natorna zamerza pred terpljenjem, žalost, bridkost, ki so spremljale bolečine in muke nebeskega Učenika. Tudi naše sedanje življenje ima dva glavna dela terpljenja; to so 1. zla, bujave, nadloge, in 2. pa težavne dolžnosti. Življenje sploh je nekaka vedna smertna borba, ki se s smertjo konča. Toda ravno ta stan je nekaka skrivnostna in tolika milost Božja, da se pravi kristjani celo ustrašijo, ako bi jih take poskušnje popolnoma zapustile, da bi čisto nič ne terpeli. Zakaj poskušnje so znanje izvoljenja.

Tega neoveržljiva priča nam je Jezusovo nezmerno terpljenje, kteremu bi se večna Modrost nikoli ne bila

podvergla, ako bi to dobro ne bilo. Jezusova smertna boritev pa je muka, katero je Jezus Kristus terpel vse svoje življenje.

In ta Jezusova vedna smertna boritev je za nas naj večje tolažilo v našem življenju, ki je polno terpljenja. Naše življenje je živi „pasijon.“ Ta vedna smertna borba, pravi omenjena modra in učena pisateljka, ako jo brez pritožbe sprejemamo, je tako draga in redka skrivnost, da jo le v resnici prave pobožne duše spoznajo — to namreč, da človek trude, poniževanja, žaljenja, nasprotja, z boleznimi ob enem brez goderjanja, brez tarnanja, brez pritoževanja sprejema. Pomoček, da se to dosega, nas pa Jezus na Oljski gori učí. Sv. evangelij pravi: In ko je bil prišel v smertno težavo, je še več molil . . .

O tedaj ti nesprenišljeni, nespametni, hudovoljni človek, ki se stresas, ujedaš, goderjaš, kolneš in miljariš v svojih težavah, kam si djal pamet? Pojdi v frančiškansko cerkev, ustavi se ob desni kapeli pri vratih in preišljuj Zveličarja v Njegovih smertnih bridkostih; poklekni potem, priserčno moli, vdaj se v voljo Božjo, poglej na angelja: on tudi za tebe nese tolažilo iz nebés.

Iz Ljubljane. (Nova tiskarna in bukvarna. Nasprotniki.) Sv. Jurja dan proti desetém dopoldne so mil. gosp. prošt Jožef Zupan blagoslovili novo katoliško tiskarno, za ktere napravo sta posebno delalala čč. gg. Jožef Jerič in naš poslanec Dragotin Klun. Precej potém, še dopoldne, se je v prvo v nji tiskal „Slovenec“ št. 48, 24. mal. travna. Okolišine te novosti so prav vgodne. Stroj (mašina) čisto nov, stoji v poslopji okrajnega glavarstva ob šolskem tergu št. 5. Čerke, vse nove, so prav prijetne in razločne za oči. Pomočniki in delavci prav spretni domačini.

Čemu pa nova tiskarna, ki jih je že tako precej v Ljubljani? Mislimo, da zraven družih vzrokov posebno zaradi časnika „Slovenca,“ ki ima boje — prej ko bo moč — postati dnevnik: sej skoro vsi večí časniki, kakor tudi katoliške društva, še po manjših mestih imajo svoje lastne tiskarne. Bog daj novi napravi svoj obilni blagoslov, da dosega svoje skoz in skoz poštene in katoliške namene, ki so s tem sklenjeni.

O tej priliki nas dolžnost veže nekoliko besed v pojasnilo spregovoriti. Kakor katoliška bukvarna, tako tudi nova tiskarna ima svoje nasprotnike; nasprotvanje pa je gotovo pri večini iz nespornostnosti in nevednosti. Vstanovniki te naprave zró na dušno korist in nikakor ne na časno. Kakorne časne koristi neki imajo od tega vstanovniki pričakovati? Najberže tako, kakor pri bukvarni, pri kateri se mora vsako leto dokladati, dozda boje že kacíh 3000 gld.! Res pa je dušni dobiček velik, ker morebiti ne bo preveč, ako rečemo, da v teh malo letih se je več naj boljših katoliških bukev in drugih spodbudnih reči razširilo med občinstvo, kakor poprej v 10—15 letih.

Ako je tedaj kdo zavidljiv n. pr. zaradi bukvarne, bil bi zavidljiv ali načelnikovi zgubi, ali pa dušnemu dobičku občinstva; toda oboje je neumnost in vertoglavnost, pa tudi brezbožnost. Enako utegne biti pri tiskarni, saj v začetku in najberže precej časa. Kaj pa pomočniki in delavci, je ne mara tem kdo nevošljiv za njih zaslužek? Vsi v tiskarni so slovenski sinovi, in v bukvarni razun enega vsi. Tukaj tedaj ni čisto nič vzroka, da bi te naprave koga v oči bódle. Le kdor se je s pametjo skregal, utegne novi napravi pisano gledati ali čez nji zabavljati.

To se nam je potrebno zdelo nekoliko pojasniti zaradi nekega pripetljeja, ki močno osenčuje osebnost ali stran, od koder izhaja. Reč je ta-le:

Ob katoliški bukvarni so neke roke že v tretjič porezale konopce (štrike), da je senčna strešica na tla padla. Ko smo to slišali, nas je obhajala misel: kako da se to godi katoliški bukvarni? Sej se pa ne n. pr. kaki napravi, kjer se dobivajo vmés tudi spotikljive, zoperverske bukve, ali kjer se kažejo in ponujajo nespodobne podobe in spake, s kakoršnimi se žali nedolžnost, se smešijo katoliške redovne osebe itd.

Od kod tedaj jeza zoper katoliško napravo? ... Ako bi hotli na hudo obračati, rekli bi: Poznamo se. Katoliška bukvarna se iše pečati le z dobrim blagom, razširjati le dobre bukve, kakoršnih je v kratkem prav veliko med občinstvo spravila: tega pa peklenski krokodil nima rad, češ, kaj sega ta v drugi kruh, pa zatira moje kraljestvo? Zato po noči, ko ljudje spé, gre memo bukvarne in udari z repom kviško, da jezo strese in naredi saj nekaj škode. Krokodil namreč s svojimi sužnji vred nič ne vé o 7. zapovedi, in katoliške naprave zatirati — to se njemu zdi dobro delo! — Tako, pravimo, bi lahko mislili, ako bi reč na hudo razlagali; toda tako djanje raji pripisujemo nepremišljenosti. kakor smo rekli, in nevednosti; zakaj za tako hudobnega ne cenimo lahko koga, da bi se s popolno prevdarnostjo nad kako rečjo hotel stresati, ki mu nič žalega ne dela.

K temu poslednjič pristavimo vošilo, naj bi blagi Slovenci pridno podpirali tudi to novo napravo, da bode več dobrega zmožna storiti za poživljevanje in vterjevanje katoliškega življenja.

S Krasa, 15. aprila 1883.) (*Posvečenje nove cerkve v Sežani.*) (Konec.) Jako užalila je premilg. škofa nenadnjana smert prečast. g. Štefana Kocijančiča, njih velikega prijatelja, s katerim sta si dopisovala že iz seminističnih let škofovih. Pokojnik je bil res blaga duša, dasiravno vnet Slovan, ni tega nikoli demonstrativno kazal, ter je znal tako ravnati, da si je pridobil spoštovanje in ljubezen vseh treh v središnjem semenišču zastopanih narodnosti: Slovencev, Hrvatov in Italijanov. V tem obziru bode težavno ga nadomestovati, morda še težavniše kot v orientalskih jezikih, v katerih je bil menda v Avstriji naj bolj več učencjak. Za vse žive dni mi je globoko vtisnjeno ostalo, kar sem pred dvajseti leti slučajno nek popoldne v seminističnem oratoriji (molitvenici) opazil: V nekem kotiču skrit je gosp. prof. Kocijančič pobožno molil sv. rožni venec! Glej, sem si mislil, taki učencjak, ki umeva čez dvajset jezikov, moli sv. rožni venec; a pri nas, kadar otroci komaj „abc“ poznavaajo, že hočejo imeti molitvene kužnice z zlato obrezo. Med učenci, posebno mestnih šol, ga menda ni najti, da bi očitno v cerkvi molil sv. rožni venec. No; naj bi vsaj imel slehern svojo molitveno knjigo; pa premnogo jih je, ki nimajo ne enega ne drugega! O Kocijančiču pa pravi „Soča“, da že kot dijak osmošolec si je bil kupil molik, ter je potem vse življenje zvesto opravljal vsak dan sv. rožni venec. Do Marije Dev. je pokojnik imel veliko čiščenje; saj mu je bila življenje za celih 25 let podaljšala. L. 1868 blezo je bil nevarno zbolel, že so ga bili z vsemi ss. zakramenti umirajočih previdili; a on se je zaobljubil Materi Božji Lavretanski. Ko so okoli stoječi duhovniki in bogoslovci začeli moliti litanije lavretanske ter so izrekli: sv. Marija! za nas Boga prosi! se je bolniku, ki je v gerlu imel otekline, kar neprevidoma prederlo in veliko zboljšalo, da je kmalo potem ozdravel in svoj posel nadaljeval. — Res, da je pokojnik pri učenju bil malo tih, a njegova natančnost, red, pobožnost, prijaznost očetovska, ponižnost itd. so bile tihe sicer; a vendar nam bogoslovcem tedanjim v duši glasna poučevanja. Da se kmalo kdo oglasi, ter v spodbudo Slovincem tega slavnega moža življenje bolj nataanko popiše.

V Sarajevu, 13. aprila 1883. Hvala Bogu, dobili smo četertega kanonika. Imenovan je 28. sušca; upamo, da konec tekočega mesca pride že v Sarajevo. Gospod dr. Ivan Koščak, profesor in spirituval v Senju, doveršil je bogoslovne študije v Rimu. — Rešeno je tudi „pitanje o župah.“ Mi smo popolnoma zadovoljni. Prihodnja številka našega službenega lista prinese dotični dekret kongregacije „extraordinariis negotiis ecclesiasticis praepositae.“ Slične prepirke nastale so tudi v Angleški, ko so bili Pij IX tam cerkveno hierarhijo vstanovili; rešile so se še le z odločbo „Romanos pontifices“ sedanjega sv. Očeta. Na to odločbo se tudi sedaj sklicujejo, pa na napatuk (navod) dan za Bosno in Hercegovino od Benedikta XIV v pismu „Firmendis“. V teh odločbah se načelno vravnavaajo razmérja med cerkveno hierarhijo in frančišk. redom gledé duhovnij, njihove delitve, namestovanja duhovnov po duhovnijah itd. Gledé števila duhovnij nismo dosegli vsega, kar smo želeli; a vendar smo dosegli toliko, da smo zadovoljni.

Glavna prednica hčera božje ljubezni mi piše, da se bo 1. maja v Št. Andreju odperla slovenska kandidatura za one Slovenke, ktere bi želele stopiti v njihovo družbo. Vodili bi prosivke očetje jezuitje, ki znajo slovenski. Ako bi se oglasilo okoli 15 slovenskih deklet, dobila bi se za-nje iz Zagreba hervaška učiteljica. Tako se je sedaj sklenilo, ker nam tukaj manjka prostora. Ako bi ta naredba ne bila dobra, hoče se premeniti. Žal mi je, da do sedaj nimamo ni jedne Slovenke. (Prosim, naj bi to opazko hoteli ponatisniti drugi slovenski listi, posebno oni v Štajarski, Koroški in Goriški.)

Hvala Vam za poslane denarje. Dobil sem 1) za Bosno 14 gld. 50 kr.; 2) za cerkve v Bosni 10 gld.; 3) za kan. Jegliča 2 gld.; 4) za Marijino sirotišče 17 gld.; 5) za vstav hčeri Božje ljubezni 7 gld.; 6) Za katoliške naprave v Sarajevu 2 vel. tolarja (4 gld. 45 kr.); 7) za dr. Jegličev misijon 50 gld. in 8 kr., 30 intencij (hitro se bodo opravile, lepa hvala za nje.)

Našega srebernega starega denarja (cvancike po 20 starih krajcarjev, desetice po 10 starih kr. in groši po 5 starih kr.) je veliko med narodom. Skoro vse srebernjače so prederte, ker jih tukaj dekleta za kinč nosijo. Na lepo vervico jih naberejo, kakor jagode, pa jih imajo na vrat obešene, da kar vse žvenketá, kadar hodijo. Bogateji imajo mesto srebernega denarja cekine. Sploh narod ljubi zlat kinč, z zlatom prešito in obrobjeno obleko. A z moderno obleko se taka narodna obleka vse bolj zgublja. Po mestih se evropejski kroj obleke vriva, ker je boljši kup. Le za klobuk ne marajo. „fes“ (rudeča kapica) je priljubljeno pokrivalo, ktere opustiti ne marajo.

Priporočam Slovincem siromašno Bosno. Z Bogom!

J.

Ali si bil za velikonočni čas pri sv. Obhajilu?

Pet dni je še, in šesti dan, t. j. v god vnebohoda Jezusa Kristusa, je v cerkveni pratiki (Direktoriju) zapisano: „Hodie desinit Confessio Paschalis.“ To je: Danes je konec velikonočne spovedi. Drugo nedeljo v pósti (19. sveč.) pa je bilo ravno tam zapisano: „Hodie incipit Confessio Paschalis“ — Danes se začne velikonočna spoved.

V tem času tedaj, od 19. svečena do 3. maju, je ali še bode opravilo velikonočno spoved in Obhajilo milijone ljudi po vsem širokem svetu. To se pravi: opravili so to dolžnost vsi pravi katoličani. Prašam tedaj tudi tebe:

Ali si bil za velikonočni čas pri sv.
Obhajilu??

Ako še nisi opravil, ni še čisto zamujeno, dasiravno imaš le še prav malo časa. Bog ne daj, da bi zamudil to veliko dolžnost in cerkveno zapoved prelomil!

Koliko lepih pomočkov ti je dajala sv. Cerkev, da bi sv. velikonočno spoved in sv. Obhajilo prav dobro in vredno opravil. Post, postne pridige, križevi poti in sploh premišljevanje Gospodovega terpljenja, še zlasti veliki teden, so pretresljivi pomočki, in če te ti niso k pokori in spovedi nagnili, pretresti in zbuditi bi te morala Aleluja, ki se je po vseh cerkvah glasila in razlegala in se še glasi. Povej, če moreš z veseljem srcem poslušati „Alelujo“, ako nisi opravil velikonočne spovedi in sv. Obhajila? Ne „Aleluja“, — drugi strašan glas te čaka, ako zapovedi zanemarjaš.

Tedaj, ako imaš to dolžnost še dopolniti, nikar nič več ne mudi: peteri dnevi bodo v silni naglici memo švignili. Ko bi imel tudi kako važno delo odložiti, ali tri dni daleč popotovati; premagaj se: bolje je, kakor pa cerkveno zapoved prelomiti in cerkvenemu občestvu se odpovedati.

Neki pisatelj pravi: „Ob koncu velikonočnega časa se nam je vedno v srcu budila želja, naj bi se velik, vesoljni „Te-Deum“ razlégal po vsem obsegu svete Cerkve.“ Prav lepa in dobra je ta misel. Da bo taki „Te-Deum“ se razlegal saj v našem srcu, je potrebno zraven opravljenega velikonočnega sv. Obhajila še dvojje, namreč. vredno sv. Obhajilo, in pa poboljšanje po sv. Obhajilu. Prašam te torej pri tvojem zveličanju:

a) Ali si vredno opravil velikonočno spoved in sv. Obhajilo? in:

b) Ali si se poboljšal po teh prejetih velikih milostih?

Tega ti dalje ne bom pojasnoval, ker sam dobro veš; temuč le to rečem: ako si v katerem tega dvojega zapopaden, tudi zato je še malo časa, da popraviš; nikar, prosim te, nikar se ne obotavlja: čas teče strašno naglo, in prej kot človek misli, ga ne bo več zanj!

Cerkve polne, prazne ječe.

V Kanadi v mestu „Tri reke“ imenovanem (Three Rivers, blizu Quebeca) so se imele pričeti sodnijske obravnave. Ker pa ni bilo nobenega zatoženca, se sodnijskemu predsedniku pošlje po tamošnji navadi par belih rokovic v znamenje, da nimajo nobenega zločinca. Vesel odgovori le-ta: „Odkar imam srečo med vami bivati, imel sem priliko v vseh verstah človeške družbe, pri vladajočih in nižih, opazovati istinito verskega duha, navado treznosti in ljubezen do dela. Brez dvombe so te čednosti, ki se tako lepo vjemajo, vzročile to srečno stanje, o katerem se poroča. Kadar so cerkve polne, so ječe prazne; kadar pa so cerkve prazne, so ječe prenapolnjene z jetniki. Delo, ki ga je vera posvetila, blaži človeka, ga privezuje domačemu ognjišču, ga oddaljuje od razuzdanosti, ktere pošiljajo ljudi pred sodnije.“ Marsikje bi se znabiti mož na takem mestu še sramoval tako pisati, če bi bil tudi v srcu prepričan, kaj?

Čudna moč križa.

Žalostna si mati solze briše,
Zlija bridke tuge v temno noč:
„Našel sin pregrehe je osiše:
Milost, Kriste! pošlji mi pomoč!“

Izzad megle mračne zdaj prisije
Luna blede, milo zablisi,
Kaže pot samotno tje, ki vije
Se na plan, kjer križ lesén stoji.

Že mladeneč žalostno korači,
Vedno bližej — bližej mu je križ;
Hoja pa obup le temni znači;
Zrè le v tlà; ne v zvezde, v paradiž.

Moč skrivnostna pa ga prideržala
Je pred križem, kar naprej ne gre:
In ko luna je na križ pos'jala,
Milost njemu šinila v srcé.

Pred podobo Križan'ga se zgrudi,
Pa objema blaženo drevó;
In kakó se zdaj mu greh pristudi,
Temu priča ti si, o nebó!

Luna milo že se nanj ozira,
V solzah trinjajo se zvezdice,
Pôtok se po licih mu udara:
„Žal mi je, Gospod, usmili se!“

Zdaj junak pod križem bridko joka,
Žark nebeški merzlo dušo žgè;
Strasti in pregrehe skala poka,
Za nebésa oživi srcé.

S. M. Bonavent.

Razgled po svetu.

Požari v glediščih. Zopet se naznanja velika „nesreča“. Gledišče v Revalu (na Finlanškem) je pogorelo in končalo sto ljudi, ki so bili šli iskat veselja, pa so našli pregrozovito smert.

Na Dunaji, v Nici dvakrat, v Berlinu, povsod gledišča gorijo in ta prizor grozovite resnice (realnosti) se je čudovito pomnožil po tistih prostorih, kamor množica vrè iskat veselja v izmišljenih prizorih.

Kolikor bolj so začele paganske navade po Evropi spodrivati in nadomestovati kerščansko vedenje, tem bolj se je jelo širiti med ljudstvom veselje do pohujšljivih gledišč in zapeljivih iger. Po revolucijah zbegana družba išče miru in veselja tam, kjer ga ni, tam kjer se vest omadeževa, serce ogerdi.

Ogenj, ta grozovita moč v naravi, ima lastnost, da reči čisti madežev: ali ga mar pošilja Bog, da bi sedanji čas ljudstva spokoril, očistil?

Pa gledišča ne gorijo sama; tudi ljudje sami z ogujem pokončujejo svoje brate v neslišani prederznosti in zlobnosti. Revolucija v Parizu, v Lijonu, v Montceau-Mires-ih, v Londonu, povsod se poslužuje ognja, kot naj hujšega maščevalnega orožja. Ali se ni Bog v raznih stoletjih tudi posluževal revolucije kot kaznovalne šibe za nehvaležna ljudstva? — Nekdaj je pokončal hudobna mesta z ognjenim dežjem; tudi še sedaj pokončuje brezbožne prostore z ogujem in nehvaležna ljudstva z revolucijo, ki sedaj ravno z ogujem kaže svojo pretresljivo moč. Se vé, da ne smé se pri tem pozabiti pregovor starih, ki pravi: „Gorjé tistemu, kogar se Bog posluži za šibo, da druge tepe!“

Sarajevo. Cvetno nedeljo so se tudi v ondotni katoliški cerkvi pričeli vzvišeni obredi velikega tedna. Pri sv. maši se je po blagoslovu lesa v hervaškem jeziku pelo terpljenje Gospodovo.

Matutinum so sarajevski duhovni peli z drugimi duhovni, ki so prišli po sv. olje; na koru pa so peli lamentacije.

Veliki četrtek je nadškof imel sv. mašo, posvetil sv. olja, noge umil 12 starčkom, ktere je oblekel, obdaroval in pogostoval. Bili so silno razveseljeni in s solznimi očmi so se poslavljali proseči pri Bogu plačo nadškofu.

Veliki petek je zopet opravljal nadškof. položil sv. Rešnje Telo v lepo okinčan grob; pridigal je dr. Jagatič. Od prenesenja v božji grob do vstajenja so se vedno verstili duhovni v molitvi z nadškofom vred. Tako pa tudi usmiljenice in hčere Božje ljubezni na svojih prostorih. Ob grobu sta neprenehoma stražila po dva vojaka. Katoličani pa niso pozabili te dni, da je naš Gospod za nas umerl in bil v grob položen, ter so v spominu na to ljubezen v množicah hodili Božji grob obiskovat in ondi ponižno molit Zveličarja za njegovo neskončno ljubezen.

Veliko soboto je maševal g. dr. Jeglič, poprej pa blagoslovil ogenj (vatro), velikonočno svečo in kerstno vodo.

Popoldan pa se je vse lice mesta spremenilo iz žalosti v veselje. Mlado in staro, bogato in siromašno — vse je vrelo k mali cerkvi. Okoli 3½ po matutinu je nadškof spremljan k Božjemu grobu veselo zapel Alelujo, strel vojaških čet, pokanje topov s terdnjave je oznanovalo veselo vstajenje. Baron Appel, baron Nikolić, oficirski zbori, vradnije in vse, kar je odličnega, je bilo pri procesiji.

V dan vstajenja Jezusa Kr. je nadškof pel sv. mašo in pridigal; baron Appel z gospo in mnogi odličniki so bili pričujoči.

Belo nedeljo je bilo slovesno prvo sv. obhajilo za male.

Rim. Sv. Oče Leon XIII so 8. t. m. imeli pred seboj več stotin udov družbe, ki ima namen: braniti katoliške koristi. Pohvalil je namestnik Kristusov družnike zaradi doseženega sadu v prid človeštva in sv. Cerkve in budil jih, da naj pridno delajo zlasti za lepo izrejo mladine in v prid dobrega časnštva. Večkratno opominjanje sv. Očeta za podpiranje katoliškega časnštva priča, kako dobro vedo sv. Oče ceniti vpliv dobrih katol. časnikov; to naj bi pa tudi vse katoličane spodbujevalo, da naj z delom, z naročevanjem in s pošiljanjem naznanil (inseratov) to dolžnost spolnujejo, pravi „Kathol. Missionsbl.“ v Dülmu.

Svoj god 11. t. m. so sv. Oče obhajali v naj boljšem zdravju. Opoldan so sprejeli čestitanja kardinalov, dvornih vradnikov, in drugozemskih škofov bivajočih v Rimu.

Sv. Cerkev, kakor naznanujejo, sedanjo dobo v Avstraliji lepo napreduje. Ondotne vradnije dobro vedó ceniti omiko, ki jo razširja sv. Cerkev, in misijonarje pridno podpirajo, v tem ko se v Evropi narodi zopet v divjaštvo nagibajo, česar priča so memo družih ostudnost tudi premnogi nesramni samomori. Premnoge vradnije po Evropi bodo imele težek odgovor pred večnim Sodnikom zaradi svojega nasprotovanja zoper Cerkev Kristusovo. Škoda, da v Avstraliji je zdaj v kratkem umerl škof O'Connor.

K kronanju ruskega cara bodo sv. Oče poslali nadškofa Vanutelli-a, ktere ga bodeta spremljala: Della Volpe, tajnik kongregacije za odpustke, in Msr. Palombelli, pristav kongregaciji za izredne cerkvene zadeve.

Prusko. Iz Berlina se je raznesel glas o neki novi državni predlogi, vsled ktere bi se imela trinoška ovira maševanja in deljenja ss. zakramentov v zloglasnih majnikovih postavah poslednjič ovreči. Čas bi res bil, toda verjeti ni nič, dokler se res v djanji ne zgodi. Bili so nemški katoličani že prevečkrat okanjeni s praznimi obljubami. Kam pa da svojeglavno prusaštvo deželo tira, pričajo med drugim strahoviti samomori, ki se vedno množijo, in jih je bilo v Berlinu mesca pro-

senca t. l. 39, v svečanu 41, v sušcu pa strahovito število 56, namreč samomorov in njih poskusov. Strašno znamenje, kadar osebnosti kacega naroda same sebe tako zaveržejo, da svojega življenja ne cenijo več, in da obdivjajo, da se večnega Sodnika ne bojé, ker sam sebe umoriti je ravno tako prepovedano, kakor končevati bližnjega.

Francosko. Vražja francoska politika je storila, da je zdaj Francosko osamljeno. Govori se namreč o zvezi med Nemčijo, Avstrijo in Italijo (?) in to boje meri najprej zoper Francijo. Z Anglijo je gambettovstvo zaradi Egipta še zmeraj v laséh.

Bratovske zadeve.

V molitev priporočeni:

Ena cela hiša za pravo spoznanje serčno priporočeno; zahvala po uslišanji se naznani. — Dosega nekega namena. — Neka družina priporoča Žalostni Materi Božji in sv. Jožefu v priprošnjo svojega duhovna strica, da bi jim Bog še dal ljubo zdravje, da bi jih opustila bolezen v persih. Ravno tako bolna žena. Enako že dolgo časa bolan duhoven. Tudi še v glavi bolna žena. Dalje družina v telesnih stiskah. Tudi tako brat priporoča svojo bolno sestro. Poslednjič priporočena enako sestra za poboljšanje v pijačni strasti. — Neka močno nevarno bolna oseba se prav živo priporoča v bratovsko molitev N. lj. G. — Nekdo v nevarnosti, da se v hude reči zamota, ako se ne bo spa-metoval, serčno priporočen v molitev.

Zahvale:

Bil sem po nasprotnikih zgubil službo in meni z družino vred se je prav hudo godilo. Priporočil pa sem se v bratovsko molitev, da bi bil na priprošnjo N. lj. G. presv. Serca in sv. Jožefa rešen iz velike sludoge. In res, že v 8 dneh potem sem dobil boljši službo, ter spoznam, da le pomoč in milost te usmiljene Matere nas je rešila iz nadlog. Torej bodi vedno hvalljena in češena N. lj. G. presv. Serca od vsih stvarí! Oh, naj to usmiljeno Mater vsa serca ljubijo, slavé; časté in molijo njenega ljubega Sina, in večnega Očeta našega v nebesih vekomaj! Tudi jest si hočem prizadevati z vso močjo Marijino milost po vsih svojih potih hvaliti. Oh bodi še znanprej naša ljuba Mati, reši nas vselej iz nadlog, posebno nas vari greha! Kličite vsi v stiskih to ljubo Mater z zaupanjem z menoj vred na pomoč, in bodele gotovo rešeni. P.

Moja mati so bili hudo bolni za smert, tako, da nobena človeška pomoč ni nič izdala. Tedaj sem se obrnila z velikim zaupanjem k Mariji in sem sklenila opravljati devetdnevno na čast presveti Družini in ako bo moja prošnja uslišana, da hočem po „Zg. Dan.“ razglasiti. In res, zdaj so moja mati popolnoma pri zdravju. Bodi torej češena, N. lj. G. presv. Serca!

Iz Dolenjskega.

M.

Dolgo časa sem odlašal, zdaj pa moram spolniti svojo obljubo. Prav lepo se zahvalim po „Zg. Danici“, Žalostni Materi Božji in sv. Jožefu, ki sem bil velikrat uslišan in rešen v telesnih stiskah in tudi v dušnih potrebah. Zato rečem in poterdim, stotisočkrat bodi čast in zahvala Žalostni Materi Božji in sv. Jožefu za pomoč v mojih potrebah! Hodimo radi k sv. maši, in v stiskah se priporočujmo Žalostni Materi Božji in sv. Jožefu: gotovo nam bode pomagano. J. B.

Tisučerna zahvala presv. Sercu Jezusovemu, N. lj. G., sv. Jožefu, sv. Valentinu, sv. Kozmu in Damijanu,

sv. Frančišku Ksav., kakor tudi dušam v vicah, katere sem posebno na pomoč klicala za ozdravljenje moje bolezn, ki me je terpinčila skozi 5 mescev; prosim pa tudi družbenike bratovske molitve, da bi bilo stanovitno moje ozdravljenje.

J. P.

Koledar za prihodnji teden:

30. mal. travna. S. Katarina Sienska. — 1. majnika. Ss. Filip in Jakop. — 2. S. Atanazij. — 3. Vnebohod G. N. J. Kr. (Konec velikonočne spovedi.) — 4. S. Florijan. — 5. S. Pij p. — 6. Šesta nedelja Vel. noči. S. Janez ev. pred latinskimi vrati.

Pomočki k modrosti.

(Iz Pregovorov XI. in XII.)

1. mal. travna. Po blagoslovu pravičnih se mesto povzdiguje; po ustih hudobnih pa se razdeva. (Pravični z molitvijo neizrečeno veliko pripomorejo k sreči kacega kraja; kar pa dobri z molitvijo in z lepimi izgledi zidajo, to hudobni s kletvinjo in sploh s hudobnim življenjem podirajo).

2. Kdor nezvesto ravná, skrivnosti razodeva; kdor pa je zvestega serca, skriva, kar mu je prijatelj zročil.

3. Kar storí hudobni, nima obstanka; kdor pa pravico seje, je njega plačilo gotovo.

4. Usmiljenje pripravlja življenje, hoja za hudobnimi pa smert.

5. Spačeno serce se Gospodu gnjusi.

6. Akoravno si gredó hudobni na roke, ne bodo brez kazni; rod pravičnih pa bo otét. (Op. Kako naglo se marsikdo pogrezne v nič, če tudi mu drugi hudobni pomagajo kviško! Če si hudobni še tako med seboj v roke segajo, jim na zadnje nič ne bo pomagalo: šiba zaslužena jih bo zadela.)

7. Lepa pa obotna (neumna) ženska je kakor prosica z zlatim ternkom v rivcu. (Ona zlati ternek — svojo lepoto — rabi v pregreho, jo meče v blato.)

8. Nekteri svoje razdajajo (vbogajme), in še bolj bogatijo; nekteri grabijo kar ni njih; in so zmeraj v potrebi.

9. Kdor žito skriva (ker ga v lakomnosti misli še dražje prodati), je preklinjevan med ljudstvom; blagoslov pa bo nad glavo prodajavcev.

10. Kdor se na bogastvo zanaša, bo padel; pravični pa zelené kakor zeleneče pero. (To je: pravični, usmiljeni imajo večo srečo.)

11. Kdor v svoji hiši zmešnjavo dela (z razuzdanostjo, potrato, sovražljivostjo itd.), bo imel vetrove (ki mu bodo vse raznesli), in kdor je neumen, bo suženj modremu.

12. Sad pravičnega je drevo življenja; in kdor duše sprejema, je moder. (To je: dobre dela pravičnih so kakor drevo življenja v raju. Kdor duše sprejema, t. j.: kdor duše Bogu pridobiva, k Bogú vodi, to je prava modrost, pobožnost; naj večí brezbožnost pa, kdor jih od Boga odvrača.)

13. Kdor ljubi krotitev, ljubi modrost; kdor pa svarjenje sovraži, je nespameten..

14. Kdor je dober, bo prejemal milost od Gospoda; kdor se pa na svoje misli zanaša, hudobno dela. (Kdor se prevzetno le na svojo pamet, učenost zanaša, dela hudobno in si sam zapira milost in pomoč Božjo.)

15. Hudobija človeka ne vterdi; korenina pravičnih pa se ne omaje. (Hudobni človek si ne napravlja stanovitne sreče; le pravični, bogoljubni se vkorenini v stalni sreči.)

Listek za raznoterosti.

Pomoček izrediti gada namesto dobrega sina ali hčer.

(Prosto po O. K.)

Če mladi „meh“ je svojeglav,
„Značaj bo!“ reci, to je prav;
Če kislo joka in cmendrá,
Zapoj mu, strezi, kar se dá.

Če sito hoče papce imet',
Le urno teci mu jo gret;
Če kerči, vije si obraz,
Tolažkaj berž ga vsaki čas.

Zakriči: „meda, cukerká!“
Le urno vse naj se mu dá;
Zažlobodrá tvoj „angelček“,
Naj ploska hvalo vse mu prek!

Ko druge toži in jezí,
Pokaži, da s tem streže ti;
Verjemi vselej mu terdó,
Če tudi laže prav gerdó.

In če je v šoli nagajiv,
Učitelj sam le bodi kriv;
Se kremži, kuja pa domá,
Naj kdor le more ga čehljá.

Prihaja sitno in čmernó,
Al hlíni se ti clo bolnó;
Na vso moč ti ga milovaj,
In v vsaki reči prav mu daj.

Če v kerčmo ideš, al na vas;
Naj s taboj gre tud' mali „bas“;
Če piješ vino al žganjč,
Naj tud' otrok nalija se!

Če boter, tetka obiše te,
Otroka hvál' na cén-te vse;
Če kdo ti pa pograja ga,
Ta bodi srov ti budala!

Med paglavci zavrè prepír,
Le drugim pripisuj nemír,
In primi druge vse za čep,
Ker tvoj „nedolžen“ sam je „klop.“

Ga oče malo pa skuštrá,
Na vso moč mat' uaj brani ga:
„Preljubo mi še dete vbij“,
Šej pal'ce vreden si le ti!“

Iztergaj ga mu 'z roke koj,
In tarnaj „dragi božček moj“!
Ne bo te „hupal“ hud divjak,
Ti revček moj si, siromak!“ —

Otrok če ti postane škrat,
Robávs, pijan'c, nesramnež, tat;
Porečeš: „kdo je tega kriv“?
Jaz nisem téga te učil!“

Al glej, če bodeš sodnji dan
Nedolžen v tem zares spoznan;
In kaj? — Sodnik če dušo to
Iz tvojih rok zahteval bo!

Scitoslav.

Lurški majnik ali molitvenik — Marešičev 1883. Danes to knjižico še posebej priporočamo za domače šmarnice (za cerkveno branje zdaj po svojih okolišinah imajo po večem že povsod odmenjeno), kjer pri vedno ravno tistih poslušavcih ali bravcih staknjene in tako ginljive dogodbe bolj v spominu ostanejo. Vsaka družina, ali tudi posamezne osebe, naj bi imela ta lepi šmarniški majnik, iz katerega lahko ob enem tudi druge domače molitve opravi, ker je knjižica ob enem molitvenik. — Druga velika korist teh bukvic je, da si vsak ob kratkem zamore pridobiti znanje o Lurdu; ker dan danes se ta beseda tolikrat sliši, da se utegne med „tujce v Jeruzalemu“ šteti, komur lurške dogodbe niso znane.

Zgodovinska spomenica: „Habsburgovci na Kranjskem“ od 1283—1883. S tem napisom namerja gosp. pl. P. Radics v obeh jezikih dati na svetlo veliko listino, v spomin Nj. Veličanstva presvitlega cesarja Frančiška Jožefa I, ki pride mesca julija našo deželo obiskat. Obsegati ima tudi dotične dogodbe in slovesnosti, ki se bodo takrat zverševale. Naročilo stane 1 gld. in se pošilja omenjenemu g. izdajatelju.

Postava, ki naj bi povsod veljala, je nedavno sprejelo postavodajstvo v Mussahuzets-u v Ameriki. Ta postava namreč velevala sodnikom, da v vsih primérnejših, kadar nastopijo pričevanja, ki niso za sramotljive ušesa, morajo vse poslušavce iz dvora odpraviti.

Ob bolniški postelji na smert bolnega gosp. brata, dekana dr. Jerneja Levičnika, nazoči Franc, Peter in Jože L. priporočamo ga svojim mnogim gg. prijateljem in udom bratovšine Marije, Gospé presv. Jezusovega Serca, v iskreno molitev.

V Št. Mohoru v Zili, 23. aprila 1883.

Jožef Levičnik.

Dobrotni darovi.

Za študentsko kuhinjo: Nagy barátunk 1 gld. — Preč. g. dekan J. Kogej 1 gld. 60 kr. — G. L. V. 1 gld. — H. 1 staro dvajsetico. — Čast. g. župn. J. Dolenec z Iga. 5 gl. — „Brezimno“ 2 gld.

Za cerkev Jezusovega presv. Serca v Ljubljani: Iz Studenega 5 gld. — Župnija Osilnica po čast. g. župn. M. Videmšku 9 gld. 30 kr. — Neimenovan 10 gld. — Po čast. g. Šarabonu oseba 1 gld. — Z Ledin po čast. g. župniku J. Demšarji 13 gld. — Ambrus po čast. g. župn. J. Tomelju 10 gld. — Iz Dola 1 gld. 20 kr. — Iz Mengša po čast. g. župn. Jan. Zorcu zbirka 33 gld. — Iz Žužemberka po čast. g. župn. Mih. Tavčarji 18 gld. 98 kr. — Iz Mavčič nabirk po čast. g. župn. 38 gld. 16 kr. (ki so bili oddani v škofijski pisarni). — Iz Kostanjevice po čast. g. župn. Jan. Lesjaku 44 gld. 30 kr. — Stari terg pri Ložu po čast. g. župn. Bl. Lenčeku 12 gld. — Od faranov v št. Gothardu pri čast. g. J. Stuparji 3 gld. 16. — Iz Dola po čast. g. župniku 10 gld. 30 kr. — Verhnika po prečast. g. dekanu 8 gld. 85 kr. — G. L. V. 1 gld. — Iz Blok (oddano po preč. g. kan. Ant. Urbasu) 8 gld. 20 kr. — Anton Dremelj iz Petruške vasi po čast. g. Kljuni 2 gld. — Po preč. Kočevskemu g. dekanu 2 gld. — Ana Ajdnik 55 kr. — Vojsko po čast. g. Val. Klobus-u 6 gld. — Čast. g. župn. J. Dolenec z Iga 5 gld. — V Idriji nabranih po preč. g. dekanu 12 gld. 42 kr.

Za pogorelce v Košani: Ledine po č. g. župn. J. Demšarji 4 gld. — Iz Spodnje Idrije po čast. g. župn. M. Horvatu 7 gld. — Sv. Križ p. T. po čast. g. župn. J. Maroltu 10 gld. — Župnija Unec 10 gld. — France Karara 2 gld. — Iz Mengša po čast. g. župn. J. Zorcu

zbirka 15 gld. — Iz Begenj po prečast. g. dekanu S. Keše-tu 20 gld. — Iz Kostanjevice po čast. g. župn. Jan. Lesjaku 8 gld. 70 kr. — Žirovski farmani po čast. g. župniku J. Vidmarji 7 gld. — Iz Mavčič po čast. g. župn. M. Preželjnu 15 gld. 80 kr. — Od faranov v št. Gothardu po čast. g. J. Stuparji 5 gld. — Ornovaso 1 gld. — Z Dražgoš po čast. g. Fr. Bonceljnu 3 gld. 10 kr. — Verhnika po prečast. g. dekanu 11 gld. 50 kr. — Iz Zlatopolja 3 gld. po čast. g. župn. (Zastr. vpraš. gld. „Dan.“ št. 14. Vr.) — Čast. g. Martin Tomec, župnik v Suhoru 5 gld. — V Idriji nabranih po preč. g. dek. 15 gld. 58 kr.

Za varhe Božjega groba v Jeruzalemu: Sorica po čast. g. župn. 2 gld. 10 kr. — Ambrus 2 gld. po čast. g. župn. — Z Verhnike po prečast. g. dekanu M. Šlibarju: Verhnika 10 gld. 35 kr.; Polhovgradec 15 gld.; Horjul 3 gld. 60 kr.; Logatec 5 gld.; Hotederšica 3 gld.; Černi verh 2 gld. 70 kr. — Iz Idrije po preč. g. dek. 15 gld. 65 kr.; iz Ledin 2 gld. 50 kr.; iz Zavraca 1 gld. 40 kr.; iz Verha 1 gld. — Čast. g. župn. J. Dolenec z Iga 5 gld.

Za opravo ubožnih cerkev: Iz Dupelj 9 gld. 10 kr. — Iz Vodice 40 gld. — Iz Stare Loke 51 gld. — Iz Mavčič 30 gld. 60 kr. — Neimenovan dobrotnik 10 gld. — Iz Metlike 17 gld. 36 kr. — Iz Kamne Gorice 18 gld. 35 kr. — Neimenovana Marija 20 kr. — Iz Cerkelj pri Kraju 35 gld. 40 kr. — S Kovorja 4 gld. — Iz Bohinjske Bele 8 gld. 17 kr. — S Sorice 23 gld. — Z Ježice 16 gld. 75 kr. — Iz Dovjega 50 gld. — Iz Čateža pri Savi 10 gld. — S Trate 9 gld. — Iz Studenega 14 gld. — Iz Loškega Potoka 8 gld. 3 kr. — Od Šent-Jakoba pri Savi 17 gld. 9 kr. — Iz Kočevske Reke 8 gld. 16 kr. — Iz Osilnice 1 gld. 70 kr. — Z Javorji nad Loko 7 gld. — Marija Lampe 20 kr. — Iz Polhovga Gradca 32 gld. — Iz Mirne Peči 25 gld. —

(Dalje prih.)

Za sveto Detinstvo: Čast. g. A. Keržič 10 gld. in en cekin. — Čast. g. benefic. M. Molek 2 gld. 30 kr. — Čast. g. Fr. Perpar, duhovni pomočnik v Kostanjevici, 7 gld. — Iz Dola 86 kr. — Od sv. Helene po gospodičini Katarini Gogala 5 gld. 48 kr. — Iz Mavčič po čast. g. župn. M. Preželjnu 2 gld. 30 kr. — Iz Dola 20 kr. — Čast. g. H. Dejak, duhovnik na Verhpolji, 6 gld. 24 kr. — Čast. g. župn. J. Dolenec z Iga 5 gld.

Za sv. Očeta: Iz Mirne čast. g. župn. Fr. Jarc 10 gld. — Iz Ambrusa po čast. g. župn. J. Tomelju 4 gld. — Župnija Stari terg pri Ložu 24 gld. po čast. g. župn. Bl. Lenčeku. — Z Verha 2 gld.

Za najpotrebniši misijone: G. Jurij Jurič 40 gld. — Čast. g. župn. J. Dolenec z Iga 5 gld.

Za Marijino sirotišnico kan. dr. Jegliča v Sarajevu: Čast. g. župn. J. Dolenec z Iga 5 gld. — Iz Mavčič po čast. g. župn. M. Preželjnu 2 gld.

Za Bosno: Čast. g. Jožef Lukanec 1 črn mašni plajš s pripravo.

Za kake pogorelce ali potrebe: M. Žvegelj 5 gld.

Za afrikanski misijon: Iz Mavčič po čast. g. župn. M. Preželjnu 2 gld.

Za misijone v Kini: Neki g. učitelj 2 gld.

Za bratovščino Naše ljube Gospé presv. Serca: Čast. g. župn. J. Dolenec z Iga 5 gld.

(Drugi dar. prih.)

Pogovori z gg. dopisovalci.

G. Š. v T.: V bukv. sporoč.; bôje zdaj že v redu. Poklon. — G. Soln. v St. Fr. Milw.: Lepa hvala; upamo, da v prihodnje se vravná. „Hl.“ dohaja, v zameno pošljemo „Dan.“ Vs'm srčen pozdrav!